

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

23 март 2023 година*

„Преюдициално запитване — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Европейска заповед за арест — Рамково решение 2002/584/ПВР — Процедура по предаване между държавите членки — Условия за изпълнение — Случаи, при които изпълнението може да бъде отказано — Член 4а, параграф 1 — Заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода — Понятие за съдебен процес, вследствие на който е постановено решението — Обхват — Първа осъдителна присъда, чието изпълнение е отложено — Втора осъдителна присъда — Отсъствие на заинтересованото лице по време на съдебния процес — Привеждане в изпълнение на отложеното наказание — Право на защита — Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи — Член 6 — Харта на основните права на Европейския съюз — Членове 47 и 48 — Нарушение — Последници“

По съединени дела C-514/21 и C-515/21

с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Court of Appeal (Апелативен съд, Ирландия) с актове от 30 юли 2021 г., постъпили в Съда на 20 август 2021 г., в рамките на производства по дела относно изпълнението на две европейски заповеди за арест, издадени срещу

LU (C-514/21)

PH (C-515/21)

при участието на

Minister for Justice and Equality,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: С. Lycourgos (докладчик), председател на състава, L.S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin и O. Spineanu-Matei, съдии,

генерален адвокат: Т. Сăрета,

секретар: М.-А. Gaudissart, заместник-секретар,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 юли 2022 г.,

* Език на производството: английски.

като има предвид становищата, представени:

- за LU, от P. Carroll, SC, T. Hughes, solicitor, и K. Kelly, BL,
- за РН, от E. Lawlor, BL, R. Munro SC и D. Rudden, solicitor,
- за Minister for Justice and Equality и за ирландското правителство, от M. Browne, A. Joyce и C. McMahon, в качеството на представители, подпомагани от R. Kennedy, SC, и от J. Williams, BL,
- за полското правителство, от V. Majczyna, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от S. Grünheid и J. Tomkin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 27 октомври 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 47 и член 48, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), както и на член 4а от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3 и поправки в ОВ L 205, 2019 г. и в ОВ L 181, 2022 г., стр. 35), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24) (наричано по-нататък „Рамково решение 2002/584“).
- 2 Запитванията са отправени в рамките на два спора относно изпълнението в Ирландия на две европейски заповеди за арест, издадени съответно от унгарските съдебни органи — срещу LU и от полските съдебни органи — срещу РН, с цел изпълнение на наказания лишаване от свобода в издаващите държави членки.

Правна уредба

Правото на Съюза

Рамково решение 2002/584

- 3 Съгласно съображение 6 от Рамково решение 2002/584:

„Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайъгълния камък“ на съдебното сътрудничество“.

4 Член 1 от това рамково решение гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване от друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз“.

5 Член 2, параграф 1 от посоченото рамково решение гласи:

„Европейска заповед за арест може да се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане[,] за не по-малко от 12 месеца, или ако наложеното наказание лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, е не по-малко от 4 месеца“.

6 Член 3 от същото рамково решение гласи:

„Съдебният орган на държава членка по привеждане на решенията в изпълнение (по-долу „изпълняващ съдебен орган“) отказва да изпълни европейска заповед за арест в следните случаи:

- 1) когато престъплението, във връзка с което е издадена европейска заповед за арест, е амнистирано в изпълняващата държава членка, ако тази държава е компетентна да преследва престъплението съгласно наказателното ѝ право;
- 2) когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че [за] издирваното лице [има влязла в сила присъда в] държава членка за същите деяния [и, ако присъдата е осъдителна, че] наказанието е изтърпяно, изтърпява се към момента или [вече не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата];
- 3) когато лицето, обект на европейска заповед за арест, предвид възрастта си, не е наказателно отговорно за деянията, за които е издадена заповедта за арест съгласно законодателството на изпълняващата държава“.

7 Член 4 от Рамково решение 2002/584 предвижда:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

- 1) когато в някои от посочените в член 2, параграф 4 случаи, деянието, за което е издадена европейска заповед за арест, не е престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка; въпреки това във връзка с данъци и задължения, свързани с мита и валутен обмен, изпълнението на европейска заповед за арест не следва да бъде отказано

с аргумент, че законодателството на изпълняващата държава членка не предвижда същия вид данъци или други фискални задължения, или не съдържа уредба на мита и валутен обмен, еднаква с тази на издалата я държава членка;

- 2) когато срещу лицето, [за] което е [издадена] европейска заповед за арест, е възбудено наказателно преследване в изпълняващата държава членка за същото деяние, за което [е издадена европейска заповед за арест];
 - 3) когато съдебните органи на изпълняващата държава членка са взели решение или да не търсят наказателна отговорност за престъпление, за което е издадена европейска заповед за арест, или да спрат производството, или когато окончателното решение спрямо издирваното лице е постановено в държава членка за същите деяния, което пречатства производството;
 - 4) когато възможността за възбуждане на наказателно преследване срещу издирваното лице или изтърпяване на наказание е погасена по давност съгласно правото на изпълняващата държава членка, а деянията попадат в юрисдикцията ѝ съгласно собствения ѝ наказателен закон;
 - 5) когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че издирваното лице [има влязла в сила присъда в] трета страна за същите деяния [и, ако присъдата е осъдителна, че] наказанието е изтърпяно, изтърпява се към момента или [вече не подлежи на изпълнение] съгласно правото на [страната, в която е постановена присъдата];
 - 6) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирваното лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата страна, а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право;
 - 7) когато европейската заповед за арест се свързва с престъпления, които:
 - а) съгласно правото на изпълняващата държава членка са извършени изцяло или частично на нейна територия или на място, считано за такова; или
 - б) са извършени извън територията на държавата членка, издала европейската заповед за арест, а правото на изпълняващата държава членка не допуска наказателно преследване за същите престъпления, извършени извън територията ѝ[.]“
- 8 Член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, въведен с Рамково решение 2009/299, гласи:

„Изпълняващият съдебен орган също така може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че лицето, в съответствие с допълнителните процесуални изисквания, определени в националното законодателство на издаващата държава членка:

- а) своевременно

i) или е призовано лично и по този начин уведомено за определената дата и място на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, или чрез други средства действително е получило официална информация за определената дата и място на съдебния процес по начин, който недвусмислено доказва, че то е било уведомено за насрочения съдебен процес;

и

ii) е уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес;

или

б) след като е било уведомено за насрочения съдебен процес, е упълномощило защитник, посочен от заинтересованото лице или от държавата, с цел да го защитава на съдебния процес и действително е било защитавано от този защитник на процеса;

или

в) след като решението му е било връчено лично и е било изрично уведомено за правото на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение:

i) изрично е заявило, че не оспорва решението;

или

ii) не е поискало повторно разглеждане или обжалване в приложимия за целта срок;

или

г) решението не му е било връчено лично, но:

i) решението ще му бъде връчено лично незабавно след предаването и ще бъде изрично уведомено за правото си на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение;

и

ii) ще бъде уведомено за срока, в който трябва да поиска повторно разглеждане или обжалване, както е посочено в съответната европейска заповед за арест“.

9 Член 5 от това рамково решение гласи:

„Съгласно законодателството на изпълняващата държава членка изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано от следните условия:

1. когато престъплението, за което е издадена европейската заповед за арест е наказуемо с доживотен затвор или мярка, изискваща задържане до живот, изпълнението на заповедта за арест е обусловено от наличието на разпоредби в правната система на издалата го държава членка за преразглеждане на наложеното наказание или мярка по

искане на лицето или най-късно 20 години след постановяването им или за помилване, което лицето може да поиска съгласно законодателството или практиката на издаващата държава членка с цел непривеждането им в изпълнение;

2. когато лицето, [за което е издадена] европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство, е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, предаване може да се извърши, при условие че то, след като бъде изслушано, бъде върнато в изпълняващата държава членка, за да изтърпи наложеното наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане в издаващата държава членка“.

10 Член 8 от посоченото рамково решение гласи следното:

„1. Европейската заповед за арест съдържа следната информация в съответствие с формуляра, включен в приложението:

- а) самоличност и гражданство на издирваното лице;
- б) трите имена, адреса, телефона, факса и електронната поща на издаващия съдебен орган;
- в) доказателства за влязла в сила присъда, заповед за задържане или друг подлежащ на изпълнение съдебен акт със същата юридическа сила, попадащ в обхвата на членове 1 и 2;
- г) характера и правната квалификация на престъплението, особено във връзка с член 2;
- д) описание на обстоятелствата, при които е извършено престъплението, включително времето, мястото и степента на участие на издирваното лице в престъплението;
- е) наложеното наказание, ако има влязла в сила присъда, или предвидените наказания за престъплението съгласно законодателството на издаващата държава членка;
- ж) когато е възможно, описание на други последици от престъплението.

2. Европейската заповед за арест трябва да бъде преведена на официалния език или на един от официалните езици на изпълняващата държава членка. При приемането на настоящото рамково решение или след тази дата всяка държава членка може да заяви в декларация, депозирана в генералния секретариат, че приема превода на един или няколко от официалните езици на институциите на Европейските общности“.

11 Член 15 от същото рамково решение гласи:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счита, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

Рамково решение 2009/299

12 Съображения 1 и 15 от Рамково решение 2009/299 гласят:

„(1) Правото на обвиняемия да присъства лично на съдебния процес е включено в правото на справедлив процес, предвидено в член 6 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, съгласно тълкуването на Европейския съд по правата на човека. Съдът е постановил също така, че правото на обвиняемия да се яви лично на съдебния процес не е абсолютно и че при определени обстоятелства обвиняемият може по своя собствена воля, явно или мълчаливо, но недвусмислено да се откаже от това право.

[...]

(15) Основанията за отказ за признаване имат незадължителен характер. Все пак преценката на държавите членки за транспонирането на тези основания в националното законодателство се ръководи по-конкретно от правото на справедлив процес, като същевременно отчита цялостната цел на настоящото рамково решение за укрепване на процесуалните права на лицата и за улесняване на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси [...].“

13 Член 1, параграф 1 от това рамковото решение предвижда:

„1. Целите на настоящото рамково решение са да укрепи процесуалните права на лицата, които са субекти на наказателно производство, да улесни съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и по-специално да спомогне за взаимното признаване на съдебни решения между държавите членки“.

Ирландското право

14 Член 37, параграф 1 от European Arrest Warrant Act от 2003 г. (Закон от 2003 г. за европейската заповед за арест) в редакцията му в сила към момента на настъпване на фактите по главното производство (наричан по-нататък „Законът за европейската заповед за арест от 2003 г.“), предвижда:

„Никой не може да бъде предаден по силата на този закон, ако:

- а) неговото или нейното предаване е несъвместимо с задълженията на държавата по:
 - i) [ЕКПЧ] или
 - ii) протоколите към [ЕКПЧ],

[...]“.

15 Член 45 от този закон гласи:

„Лице, което не е участвало лично в производството, вследствие на което е постановена присъда или мярка, изискваща задържане, за чието изпълнение е издадена европейската заповед за арест, не се предава по силата на този закон, освен ако в тази заповед са отбелязани изискваните данни по буква d), точки 2, 3 и 4 от формуляра на заповедта, включен в приложението към [Рамково решение 2002/584]“.

Полското право

16 Член 75, параграф 1 от *kodeks karny* (Наказателен кодекс) от 6 юни 1997 г. (Dz. U. № 88, позиция 553) в приложимата му към главното дело редакция предвижда:

„Съдът разпорежда изпълнението на наказанието, ако през изпитателния срок осъденият извърши умишлено престъпление, за което с влязла в сила присъда е наложено наказание лишаване от свобода“.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

Дело C-514/21

- 17 На 10 октомври 2006 г. след съдебен процес, на който LU се явява лично, *Encsi városi bíróság* (Районен съд Енч, Унгария) го осъжда за четири престъпления, извършени през 2005 г.
- 18 На 19 април 2007 г. *Borsod Abaúj Zemplén Megyei Bíróság* (съдът в Боршод-Абауй-Земплен, Унгария), пред който LU, редовно призован, е представляван от адвокат, потвърждава присъдата и осъжда LU, като му налага наказание лишаване от свобода за срок от една година. Изпълнението на наказанието обаче е отложено и е наложен изпитателен срок от две години. Тъй като LU прекарва един месец в предварителен арест, му остава да изтърпи най-много 11 месеца от наказанието лишаване от свобода.
- 19 На 16 декември 2010 г. *Encsi városi bíróság* (Районен съд Енч) осъжда LU и му налага наказание глоба за неплащане на издръжка през 2008 г., тоест по време на изпитателния срок, приложим за наложеното му преди това наказание, чието изпълнение е било отложено. LU се явява на съдебните заседания на 15 ноември 2010 г. и на 13 декември 2010 г., но не и при произнасяне на присъдата на този съд.
- 20 През юни 2012 г. *Miskolci Törvényszék* (съд в Мишколц, Унгария) изменя наложената присъда и осъжда LU с лишаване от свобода за срок от пет месеца и със забрана да извършва обществени дейности за срок от една година. Този съд също така привежда в изпълнение наказанието, наложено за извършените през 2005 г. престъпления. Не е установено дали този апелативен съд е длъжен да разпорежи изпълнението на това наказание или дали разполага с право на преценка в това отношение.
- 21 LU е призован да се яви пред *Miskolci Törvényszék* (съд в Мишколц). Макар призовката да не е получена от LU, връчването е прието за редовно съгласно унгарското право. LU не се явява на съдебното заседание пред този съд, но последният назначава адвокат, който да го

представява. Този адвокат се явява в съдебното заседание и впоследствие подава от името на LU, от една страна, искане за повторно разглеждане, което е отхвърлено, и от друга страна — молба за помилване.

- 22 През септември 2012 г. унгарските органи издават европейска заповед за арест, с която искат LU, който се намира в Ирландия, да бъде предаден за целите на изпълнението на наложените му наказания както за престъпленията, извършени през 2005 г., така и за престъплението във връзка с неплащането на издръжка. High Court (Висш съд, Ирландия) обаче отказва да изпълни тази заповед за арест.
- 23 По искане на LU на 28 октомври 2015 г. Miskolci Törvényszék (съд в Мишколц) разпорежда на Encsi Járásbíróság (Районен съд Енч) да провери дали е налице основание за повторно разглеждане, що се отнася до извършените през 2005 г. престъпления. На 24 октомври 2016 г. този съд отхвърля искането за повторно разглеждане. LU не се явява пред Encsi Járásbíróság (Районен съд Енч), но е представяван от упълномощен от него адвокат.
- 24 Сезиран от LU с жалба срещу това решение, на 20 март 2017 г. Miskolci Törvényszék (Окръжен съд Мишколц) провежда съдебно заседание, на което LU не се явява, като също е представяван от упълномощен от него адвокат. На 29 март 2017 г. този съд отхвърля искането за повторно разглеждане.
- 25 След постановяването на този съдебен акт съгласно унгарското право отново подлежи на изпълнение наложеното на LU наказание лишаване от свобода за извършените през 2005 г. престъпления, чието изпълнение е разпоредено от Miskolci Törvényszék (съд в Мишколц) през юни 2012 г.
- 26 На 27 юли 2017 г. унгарските органи издават втора европейска заповед за арест, която е предмет на разглеждане в главното производство и чиято цел е LU да изтърпи оставащите му единадесет месеца от наказанието лишаване от свобода, наложено му за извършените през 2005 г. четири престъпления.
- 27 С решение от 15 декември 2020 г. High Court (Висш съд) разпорежда LU да бъде предаден въз основа на тази заповед. Сезиран с въззивна жалба от LU, Court of Appeal (Апелативен съд, Ирландия), който е и запитващата юрисдикция, отбелязва, на първо място, че LU не се е явил в съдебния процес, вследствие на който Miskolci Törvényszék (съд в Мишколц), от една страна, осъдил LU за неплащане на издръжка и от друга страна, привел в изпълнение първото наказание лишаване от свобода, за което е издадена разглежданата в главното производство европейска заповед за арест. Доколкото не изглежда LU да се е отказал от правото си да участва в този съдебен процес, посоченият съд счита, че посоченият процес не е проведен в съответствие с член 6 от ЕКПЧ.
- 28 Този съд е склонен да приеме също така, че ако производството пред Miskolci Törvényszék (съд в Мишколц) трябва да се разглежда като част от „съдебния процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а от Рамково решение 2002/584, няма да са изпълнени условията на този член и на член 45 от Закона за европейската заповед за арест от 2003 г.
- 29 На второ място, запитващата юрисдикция обаче твърди, от една страна, че разпореденото привеждане в изпълнение на наложеното на LU първо наказание лишаване от свобода би могло да се счита само за решение относно изпълнението или прилагането на това

наказание по смисъла на решение от 22 декември 2017 г., *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026) и от друга страна, че нито този съдебен акт, нито присъдата срещу LU за неплащане на издръжка имат за предмет или последица промяна в естеството или размера на наказанието лишаване от свобода, което му е било наложено за извършените през 2005 г. престъпления, поради което и двата съдебни акта не попадат в приложното поле на член 4а от Рамково решение 2002/584.

- 30 При това положение този съд счита, че разглежданото в главното производство дело се различава в много отношения от делото, по което е постановено решение от 22 декември 2017 г., *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).
- 31 В настоящия случай според този съд, преди всичко, втората осъдителна, изглежда, е от определящо значение, тъй като провокира привеждането в изпълнение на отложеното предходно наказание на LU лишаване от свобода. На следващо място, ако бъдел предаден, LU не би имал право на изслушване а *posteriori*. Накрая, обстоятелствата по делото в главното производство имали много по-тясна връзка с член 6 от ЕКПЧ, както и с член 47 и член 48, параграф 2 от Хартата, отколкото делото, по което е постановено решение от 22 декември 2017 г., *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026). Всъщност наказанието лишаване от свобода, наложено на LU за извършените от него през 2005 г. престъпления, подлежало на изпълнение само защото той бил признат за виновен и бил задочно осъден за неплащане на издръжка и нямало никакво съмнение, че член 6 от ЕКПЧ се прилагал по отношение на съдебния процес, вследствие на който е постановена тази задочна осъдителна присъда.
- 32 Освен това същият съд отбелязва, че след като член 4а от Рамково решение 2002/584 и член 45 от Закона за европейската заповед за арест от 2003 г. не допускат предаването на LU за целите на изтърпяването на наказанието, което му е наложено поради неплащане на издръжка със задочна осъдителна присъда, би изглеждало необичайно той да може да бъде предаден на унгарските органи, за да изтърпи наложеното му наказание за извършените през 2005 г. престъпления, при положение че това наказание подлежи на изпълнение само на основание на тази задочна присъда.
- 33 Запитващата юрисдикция добавя, че актът на *Miskolci Törvényszék* (съд в Мишколц), с който се привежда в изпълнение първото отложено наказание лишаване от свобода, би могло да се счита за толкова тясно свързан с осъдителната присъда, постановена във връзка с неплащането на издръжката, че ако тази присъда е в нарушение на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ, то и посоченият съдебен акт би трябвало да страда от същия порок.
- 34 При тези обстоятелства *Court of Appeal* (Апелативен съд) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) а) Ако предаването на издирваното лице се иска, за да се изтърпи наказание лишаване от свобода, чието изтърпяване първоначално е отложено, но впоследствие то е разпоредено поради осъждането на издирваното лице за друго престъпление, и ако това разпоредяване за изпълнение на наказанието е постановено от съда, който е осъдил издирваното лице и му е наложил наказание за това друго престъпление, съставлява ли производството, довело до последващото осъждане и до постановяването на разпоредяването за изпълнение, част от „съдебния процес, вследствие на който е постановено решението“ за целите на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение 2002/584?

- б) От значение ли е за отговора на въпрос 1, буква а) по-горе дали законът е задължавал съда, постановил разпореждането за изпълнение на наказанието, да го постанови, или съдът е имал свобода на преценка дали да го постанови?
- 2) При обстоятелствата, описани във въпрос 1 по-горе, има ли право изпълняващият съдебен орган да провери дали производството, което е довело до последващото осъждане и до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието и което е протекло в отсъствието на издирваното лице, е проведено в съответствие с член 6 от [ЕКПЧ], и по-специално дали отсъствието на издирваното лице е довело до нарушение на правото на защита и/или правото на издирваното лице на справедлив съдебен процес?
- 3) а) При обстоятелствата, описани във въпрос 1 по-горе, ако изпълняващият съдебен орган установи, че производствата, довели до последващото осъждане и до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието, не са проведени в съответствие с член 6 от [ЕКПЧ], и по-специално че отсъствието на издирваното лице съставлява нарушение на правото на защита и/или правото на издирваното лице на справедлив съдебен процес, има ли изпълняващият съдебен орган право и/или задължение а) да откаже предаването на издирваното лице с довода, че такова предаване би противоречало на член 6 от [ЕКПЧ] и/или на член 47 и член 48, параграф 2 от [Хартата], и/или б) да изиска от издаващия съдебен орган, като условие за предаването, да гарантира, че след като издирваното лице бъде предадено, то ще има право на повторно разглеждане на случая или на обжалване, в което ще има право да участва и което ще даде възможност за преразглеждане на случая по същество, включително предвид нови доказателства, позволявайки евентуално да се стигне до отмяна на първоначалното решение по отношение на осъждането, довело до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието?
- б) Следва ли за целите на въпрос 3, буква а) по-горе приложимият критерий да се изразява в определяне дали с предаването на издирваното лице би се нарушила същността на основните му права по член 6 от [ЕКПЧ] и/или член 47 и член 48, параграф 2 от [Хартата], и ако това е така фактът, че производствата, довели до последващото осъждане и до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието, са проведени в отсъствието на издирваното лице и че ако бъде предадено, то няма да има право на повторно разглеждане на случая или на обжалване, достатъчен ли е, за да може изпълняващият съдебен орган да заключи, че предаването би нарушило същността на тези права?“.

Дело С-515/21

- 35 На 29 май 2015 г. Sąd Rejonowy dla Wrocławia–Śródmieścia (Районен съд, Вроцлав-Център, Полша) осъжда РН в негово присъствие на една година лишаване от свобода за престъпление, извършено през 2015 г. Изпълнението на наложеното наказание е отложено с изпитателен срок от 5 години. РН не подава жалба срещу тази присъда.
- 36 На 21 февруари 2017 г. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (Районен съд Бидгошч, Полша) признава РН за виновен за извършването на второ престъпление, за което той е осъден на лишаване от свобода за срок от четиринадесет месеца. РН не се запознава с проведеното пред този съд заседание и не участва в него нито лично, нито чрез свой процесуален представител.

- 37 На 16 май 2017 г. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (Районен съд Вроцлав-Център, Полша) разпорежда на основание член 75, параграф 1 от полския наказателен кодекс привеждане в изпълнението на наказанието лишаване от свобода за срок от една година, което наложил на РН, с мотива че последният е извършил второ престъпление по време на изпитателния срок. Този съд не разполага с никаква свобода на преценка в това отношение.
- 38 РН не е уведомен за образуваното пред Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (Районен съд Вроцлав-Център) производство, приключило с отлагането на изпълнението на първото му наказание лишаване от свобода, и не се явява нито лично, нито чрез свой процесуален представител.
- 39 Срокът, в който РН може да обжалва присъдата си за второто престъпление, понастоящем вече е изтекъл, а в случай на предаване РН няма да има право на изслушване освен по пътя на евентуалните извънредни способности за правна защита.
- 40 На 26 февруари 2019 г. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (Районен съд Вроцлав-Център) издава европейска заповед за арест срещу РН, който се намира в Ирландия, за целите на изпълнението на наложеното му на 29 май 2015 г. наказание лишаване от свобода за срок от една година.
- 41 С решение от 16 ноември 2020 г. High Court (Висш съд) разпорежда предаването на РН въз основа на тази заповед. РН подава въззивна жалба срещу това решение пред Court of Appeal (Апелативен съд).
- 42 Court of Appeal (Апелативен съд) подчертава, че задочният съдебен процес, вследствие на който е постановена втората осъдителна присъда срещу РН, не изглежда да е в съответствие нито с член 6 от ЕКПЧ, нито с членове 47 и 48 от Хартата, тъй като РН, изглежда, не се е отказал от правото си да присъства на този съдебен процес.
- 43 При тези обстоятелства по съображения, аналогични на изложените в точки 27—33 от настоящото решение, Court of Appeal (Апелативен съд) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Ако предаването на издирваното лице се иска, за да се изтърпи наказание лишаване от свобода, чието изтърпяване първоначално е отложено, но впоследствие то е разпоредено поради последващото осъждане на издирваното лице за друго престъпление — като се има предвид, че разпореждането на изпълнението е било задължително поради това осъждане — съставлява ли производството, довело до последващото осъждане, и/или производството, довело до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието, част от „съдебния процес, вследствие на който е постановено решението“ за целите на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584?
- 2) При обстоятелствата, описани във въпрос 1 по-горе, има ли право и/или задължение изпълняващият съдебен орган да провери дали производството, което е довело до последващото осъждане, и/или производството, довело до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието — като се има предвид, че и двете производства са протекли в отсъствието на издирваното лице — са проведени в

съответствие с член 6 от [ЕКПЧ], и по-специално дали отсъствието на издирваното лице в тези производства е довело до нарушение на правото на защита и/или правото на издирваното лице на справедлив съдебен процес?

- 3) а) При обстоятелствата, описани във въпрос 1 по-горе, ако изпълняващият съдебен орган установи, че производствата, довели до последващото осъждане и до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието, не са проведени в съответствие с член 6 от [ЕКПЧ], и по-специално че отсъствието на издирваното лице съставлява нарушение на правото на защита и/или правото на издирваното лице на справедлив съдебен процес, има ли изпълняващият съдебен орган право и/или задължение а) да откаже предаването на издирваното лице с довода, че такова предаване би противоречало на член 6 от [ЕКПЧ], и/или член 47 и член 48, параграф 2 от [Хартата] и/или б) да изиска от издаващия съдебен орган, като условие за предаването, да гарантира, че след като издирваното лице бъде предадено, то ще има право на повторно разглеждане на случая или на обжалване, в което ще има право да участва и което ще даде възможност за преразглеждане на случая по същество, включително предвид нови доказателства, позволявайки евентуално да се стигне до отмяна на първоначалното решение по отношение на осъждането, довело до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието?
- б) Следва ли за целите на въпрос 3, буква а) по-горе приложимият критерий да се изразява в определяне дали с предаването на издирваното лице би се нарушила същността на основните му права по член 6 от [ЕКПЧ] и/или член 47 и член 48, параграф 2 от [Хартата], и ако това е така фактът, че производствата, довели до последващото осъждане и до постановяването на разпореждането за изпълнение на наказанието, са проведени в отсъствието на издирваното лице и че ако бъде предадено то няма да има право на повторно разглеждане на случая или на обжалване, достатъчен ли е, за да може изпълняващият съдебен орган да заключи, че предаването би нарушило същността на тези права?“.
- 44 На 20 септември 2021 г. председателят на Съда съединява дела С-514/21 и С-515/21 за целите на устната фаза на производството и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 45 С първия въпрос по съединени дела С-514/21 и С-515/21 запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 във връзка с членове 47 и 48 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че когато поради последваща осъдителна присъда е приведено в изпълнение отложено наказание лишаване от свобода и е издадена европейска заповед за арест за целите на изпълнението на това наказание, задочно постановеният съдебен акт, с който се привежда в изпълнение отложеното наказание или втората, също задочна осъдителна присъда, съставлява „решение“ по смисъла на тази разпоредба.
- 46 На първо място, следва да се припомни, че целта на Рамково решение 2002/584 е чрез въвеждането на опростена и ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Европейския съюз да се превърне в

пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки (решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., С-158/21, EU:C:2023:57, т. 67 и цитираната съдебна практика).

- 47 За тази цел от посоченото рамково решение, и по-специално от член 1, параграф 2 от него, следва, че изпълнението на европейската заповед за арест е принципът, докато отказът за изпълнение е предвиден като изключение, което трябва да се тълкува стриктно (решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., С-158/21, EU:C:2023:57, т. 68 и цитираната съдебна практика).
- 48 На второ място, от самия текст на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 следва, че изпълняващият съдебен орган разполага с възможност да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че са изпълнени условията, предвидени съответно в букви а)—г) от тази разпоредба (решение от 17 декември 2020 г., Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, С-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 49 В това отношение, следва да се посочи, че по този начин член 4а ограничава възможността да се отказва изпълнение на европейска заповед за арест, като определя точно и еднообразно условията, при които признаването и изпълнението на решение, постановено вследствие на съдебен процес, на който заинтересованото лице не се е явило лично, не могат да бъдат отказвани (вж. в този смисъл решение от 17 декември 2020 г., Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, С-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, т. 35 и 36 и цитираната съдебна практика).
- 50 Член 4а от Рамково решение 2002/584 цели да гарантира високо равнище на защита и да позволи на изпълняващия орган да предаде заинтересованото лице въпреки отсъствието му по време на съдебния процес, вследствие на който е било осъдено, но при пълно зачитане на правото му на защита (решение от 17 декември 2020 г., Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, С-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, т. 39 и цитираната съдебна). По-конкретно, от член 1 от Рамково решение 2009/299 във връзка със съображения 1 и 15 от него изрично следва, че този член 4а е включен в Рамково решение 2002/584, за да защити правото на обвиняемия да се яви лично в провеждания срещу него съдебен процес, като същевременно се подобри взаимното признаване на съдебните решения между държавите членки.
- 51 Посоченият член 4а трябва също да се тълкува и прилага в съответствие с член 47, втора и трета алинея, както и с член 48 от Хартата, които, както се уточнява в Разясненията относно Хартата, съответстват на член 6 от ЕКПЧ. Следователно Съдът трябва да гарантира, че даденото от него тълкуване на член 47, втора и трета алинея и на член 48 от Хартата на основните права осигурява равнище на защита, което съответства на гарантираното от член 6 от ЕКПЧ, както е тълкуван от Европейския съд по правата на човека (решение от 15 септември 2022 г., НН (Производство срещу изведен от територията на страната обвиняем), С-420/20, EU:C:2022:679, т. 55).
- 52 На трето място, от практиката на Съда следва, че понятието „съдеб[ен] процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се разбира като обозначаващо съдебното производство, в което е

постановено съдебното решение, с което окончателно е осъдено лицето, чието предаване е поискано по реда за изпълнението на европейска заповед за арест (решения от 10 август 2017 г., Turikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 74 и от 22 декември 2017 г., Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, т. 64).

- 53 За сметка на това решение относно изпълнението или прилагането на наложено преди това наказание лишаване от свобода не представлява „решение“ по смисъла на посочения член 4а, параграф 1, освен ако не се отразява на установяването на вината или освен когато има за цел или последица да промени естеството или размера на това наказание, а постановилият го орган разполага с право на преценка в това отношение. От това следва, че решение, с което се привежда в изпълнение отложено наказание лишаване от свобода поради нарушение от страна на заинтересованото лице на обективно условие за отлагането на изпълнението на това наказание, каквото е извършването на ново престъпление през изпитателния срок, не попада в приложното поле на посочения член 4а, параграф 1, тъй като не променя нито естеството, нито размера на това наказание (вж. в този смисъл решение от 22 декември 2017 г., Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, т. 77, 81, 82 и 88).
- 54 Освен това, след като органът, който трябва да се произнесе относно това привеждане в изпълнение на отложеното наказание, няма задължение да преразгледа по същество делото, завършило с постановяването на осъдителна присъда, е ирелевантно обстоятелството, че този орган разполага с право на преценка, доколкото това право не позволява на посочения орган да промени размера или естеството на наказанието лишаване от свобода, определени с влязлата в сила осъдителна присъда срещу издирваното лице (вж. в този смисъл решение от 22 декември 2017 г., Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, т. 80).
- 55 Това стриктно тълкуване на понятието „съдеб[ен] процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, в допълнение съответства на общата структура на установения с това рамково решение режим. Това е така, защото, както се подчертава в точка 47 от настоящото решение, тази разпоредба представлява изключение от правилото, което задължава изпълняващия съдебен орган да предаде издирваното лице на издаващата държава членка, и следователно трябва да се тълкува ограничително.
- 56 В допълнение това тълкуване е годно да осигури най-добре постигането на целта на посоченото рамково решение, състояща се, както бе припомнено в точка 46 от настоящото решение, в улесняване и ускоряване на съдебното сътрудничество между държавите членки въз основа на принципите на взаимно доверие и взаимно признаване, тъй като изпълняващият съдебен орган не се натовазва с обща функция за контрол върху всички приети в издаващата държава членка процесуални актове (вж. в този смисъл решения от 10 август 2017 г., Turikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 87 и 88 и от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 88).
- 57 В това отношение от постоянната съдебна практика следва, от една страна, че Рамково решение 2002/584, разгледано в светлината на разпоредбите на Хартата, не може да се тълкува по начин, който поставя под въпрос ефективността на системата за съдебно сътрудничество между държавите членки, един от същностните компоненти на която е европейската заповед за арест, предвидена от законодателя на Съюза (решение от 22 февруари 2022 г., Openbaar Ministerie (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 47 и цитираната съдебна

- практика), и от друга страна, че гарантирането, че правата на лицето, чието предаване се иска, ще бъдат зачетени, е на първо място отговорност на издаващата държава (вж. в този смисъл по-специално решение от 23 януари 2018 г. *Piotrowski*, С-367/16, ЕУ:С:2018:27, т. 49 и 50).
- 58 Важно е също да се отбележи, че това тълкуване на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 е в съответствие с практиката на Европейския съд по правата на човека. Съгласно тази съдебна практика, от една страна, производствата относно условията за изпълнението на наказанията не попадат в приложното поле на член 6 от ЕКПЧ и от друга страна, мерките, приети от даден съд след налагането на окончателно наказание или при неговото изпълнение, могат да се смятат за „наказания“ по смисъла на тази конвенция само ако вследствие на тях може да се стигне до ново определяне на първоначално наложеното наказание или до промяна на неговия размер (вж. по-специално ЕСПЧ, 3 април 2012 г., *Boulois c/y Люксембург*, СЕ:ЕCHR:2012:0403JUD003757504, § 87; ЕСПЧ, 10 ноември 2015 г., *Çetin c/y Турция*, СЕ:ЕCHR:2015:1110DEC003285709, § 42—47; ЕСПЧ, 12 ноември 2019 г., *Abedin c/y Обединеното Кралство*, СЕ:ЕCHR:2019:1112DEC005402616, § 29—37; ЕСПЧ, от 22 юни 2021 г., *Ballıktaş Bingöllü*, СЕ:ЕCHR:2021:0622JUD007673012, § 48 и ЕСПЧ, 10 ноември 2022 г., *Kupinskyu c/y Украйна*, СЕ:ЕCHR:2022:1110JUD000508418, § 47—52).
- 59 На четвърто място, следва да се отбележи, първо, че за разлика от въпросите относно условията за изпълнение или прилагане на наказанието, съдебният акт, с който се осъжда съответното лице, попада в обхвата на наказателноправния аспект на член 6 от ЕКПЧ (вж. в този смисъл решения от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, С-271/17 PPU, ЕУ:С:2017:629, т. 85 и от 22 декември 2017 г., *Ardic*, С-571/17 PPU, ЕУ:С:2017:1026, т. 75 и цитираната съдебна практика).
- 60 Второ, правото на подсъдимия да се яви лично на съдебния процес срещу него е основен елемент от правото на защита и в по-общ план е от основно значение при спазване на правото на справедлив наказателен процес, закрепено в член 47, втора и трета алинея, както и в член 48 от Хартата (вж. в този смисъл решение от 15 септември 2022 г., *HN* (Съдебен процес срещу изведен от територията на страната обвиняем), С-420/20, ЕУ:С:2022:679, т. 54—56 и цитираната съдебна практика).
- 61 Във връзка с това Европейският съд по правата на човека приема, че задочното осъждане на лице, по отношение на което не е доказано, че се е отказало от правото си да се яви и да се защити, или че е възнамерявало да избегне правосъдието, без да му бъде предоставена възможност за повторно разглеждане, в рамките на което да бъде изслушано относно основателността на обвинението както от фактическа, така и от правна страна, представлява флагрантен отказ от правосъдие (ЕСПЧ, 1 март 2006 г., *Sejdovic c/y Италия*, СЕ:ЕCHR:2006:0301JUD005658100, § 82; ЕСПЧ, 9 юли 2019 г., *Кислов c/y Русия*, СЕ:ЕCHR:2019:0709JUD000359810, § 106, 107 и 115).
- 62 В случая е важно също да се отбележи, от една страна, че вторите осъдителни присъди срещу РН и LU задължават или позволяват на компетентния национален орган да приведе в изпълнение първите отложени наказания лишаване от свобода на тези лица и от друга страна, че привеждането в изпълнение на тези наказания само по себе си е позволява издаването на разглежданите в главното производство европейски заповеди за арест, тъй като вследствие на привеждането им в изпълнение първите наказания лишаване от свобода, наложени на РН и LU, вече подлежат на изпълнение.

- 63 Следователно задочното осъждане на лицето, срещу което е издадена европейска заповед за арест, без което, какъвто е настоящият случай, тази заповед за арест не би могла да бъде издадена, представлява необходим елемент за издаването на посочената заповед, която може да бъде засегната от съществен порок, който сериозно засяга правото на подсъдимия да се яви лично на съдебния процес срещу него, гарантирано с член 47, втора и трета алинея и с член 48 от Хартата.
- 64 Трето, както бе отбелязано в точка 50 от настоящото решение, в рамките на механизма на европейската заповед за арест законодателят на Съюза решава да отдаде особено значение на правото на подсъдимия да се яви лично на съдебния процес срещу него, като е установил в член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 факултативно основание за неизпълнение на такава заповед, специално посветено на защитата на това право. Освен това, както бе подчертано в точка 51 от настоящото решение, това основание за отказ трябва да се тълкува в съответствие с изискванията, произтичащи от член 47, втора и трета алинея, както и от член 48 от Хартата, както се изтъква в точки 60 и 61 от настоящото решение.
- 65 Ето защо, за да не бъде лишен член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 от голяма част от неговата ефективност, изпълняващият съдебен орган трябва да може да вземе предвид — за да прецени дали следва да откаже на основание на тази разпоредба предаването на издирваното лице — не само евентуалното задочно проведено производство, вследствие на което е постановена окончателната осъдителна присъда, за изпълнението на която е издадена европейската заповед за арест, но и всяко друго задочно производство, вследствие на което е постановена осъдителна присъда, без каквато такава заповед не би могла да бъде издадена.
- 66 Освен това, както подчертава Европейската комисия, понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ може да препраща към повече от един съдебен акт, когато това се окаже необходимо за постигането на целта, преследвана с член 4а, параграф 1, който следва по-специално да укрепи правото на защита на засегнатите лица, като обезпечи гарантирането на основното им право на справедлив наказателен процес (вж. по аналогия решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 94).
- 67 От това следва, че съдебният акт, с който издирваното лице е осъдено задочно, трябва да се счита за „решение“ на основание член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 във връзка с членове 47 и 48 от Хартата, когато постановяването му е било от определящо значение за издаването на европейската заповед за арест.
- 68 От всички изложени съображения следва, че член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 във връзка с членове 47 и 48 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че когато е приведено в изпълнение отложено наказание лишаване от свобода поради постановяване на нова осъдителна присъда, като за целите на изпълнението на това наказание се издава европейска заповед за арест, тази задочна осъдителна присъда представлява „решение“ по смисъла на тази разпоредба. Това не се отнася за съдебния акт, с който се привежда в изпълнение отложеното наказание.

По втория и третия въпрос

- 69 С втория и третия въпрос по съединени дела С-514/21 и С-515/21, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Рамково решение 2002/584, във връзка с членове 47 и 48 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че позволява или задължава изпълняващия съдебен орган да откаже да предаде издирваното лице на издаващата държава членка или той следва да обвърже предаването му с наличието на гаранция, че на това лице ще бъде предоставена възможност за повторно разглеждане или обжалване в тази държава членка, когато изглежда, че в задочно проведеното производство, вследствие на което е приведено в изпълнение отложеното наказание лишаване от свобода, във връзка с чието изпълнение е издадена европейската заповед за арест, или вследствие на което е постановена втората осъдителна присъда срещу посоченото лице, която е от определящо значение за издаването на тази заповед за арест, са нарушени член 47 или член 48, параграф 2 от Хартата. Този съд иска също така да установи дали е необходимо подобно нарушение да засегне същественото съдържание на гаранциите в тези членове права.
- 70 На първо място, от отговора на първия въпрос по съединени дела С-514/21 и С-515/21 следва, че задочната осъдителна присъда, без която не би било приведено в изпълнение отложеното наказание лишаване от свобода, за изпълнението на което е издадена европейската заповед за арест, е част от „съдебния процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584.
- 71 Като се има предвид това уточнение, следва да се припомни, първо, че член 4а, параграф 1, букви а)—г) изброява точно и еднообразно условията, при които признаването и изпълнението на решение, постановено вследствие на съдебен процес, на който заинтересованото лице не се е явило лично, не могат да бъдат отказани (решение от 22 декември 2017 г., *Ardic*, С-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, т. 71 и цитираната съдебна практика).
- 72 От това следва, че член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 не позволява на изпълняващия съдебен орган да откаже предаването на съответното лице, ако европейската заповед за арест съдържа, що се отнася до съдебния акт, с който е наложено наказание лишаване от свобода, с оглед на чието изпълнение е издадена тази заповед за арест, някое от упоменатите в букви а)—г) от тази разпоредба обстоятелства.
- 73 Всъщност във всяка от хипотезите по член 4а, параграф 1, букви а)—г) от Рамково решение 2002/584 изпълнението на европейската заповед за арест не нарушава нито правото на защита на засегнатото лице, нито правото на ефективно правно средство за защита и на справедлив съдебен процес, гарантирани с член 47 и член 48, параграф 2 от Хартата (решение от 26 февруари 2013 г., *Melloni*, С-399/11, EU:C:2013:107, т. 44 и 53).
- 74 По същите причини изпълняващият съдебен орган не може на основание член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 да откаже да предаде на издаващата държава членка издирваното лице, когато, що се отнася до задочната осъдителна присъда, посочена в точка 70 от настоящото решение, европейската заповед за арест съдържа някое от посочените в букви а)—г) от тази разпоредба обстоятелства.

- 75 Обратно, когато европейската заповед за арест не съдържа нито едно от посочените в член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамково решение 2002/584 обстоятелства, изпълняващият съдебен орган трябва да може да откаже предаването на издирваното лице, независимо от това дали е нарушено същественото съдържание на правото му на защита, тъй като подобно изискване не произтича нито от текста на посочения член 4а, нито от целта му, припомнена в точка 50 от настоящото решение.
- 76 От самия текст на посочения член 4а, и по-специално от указанието, че изпълняващият съдебен орган „може да откаже“ изпълнението на заповедта за арест, следва също, че този орган трябва да разполага с право на преценка по въпроса дали в такъв случай следва да се откаже такова изпълнение. Следователно от член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 не може да се направи извод, че в случай като описания в предходната точка изпълняващият съдебен орган е длъжен да откаже да изпълни европейската заповед за арест, без да може да вземе предвид характерните за всеки случай обстоятелства (вж. по аналогия решение от 29 април 2021 г., X (Европейска заповед за арест — *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, т. 43 и 44).
- 77 Това тълкуване се потвърждава от общата структура на това рамково решение. Всъщност, както бе припомнено в точка 47 от настоящото решение, изпълнението на европейска заповед за арест е установеният в посоченото рамково решение принцип, докато основанията за отказ на признаване и изпълнение са изключенията. Ако обаче изпълняващият съдебен орган се лиши от възможността да вземе предвид характерните за всеки случай обстоятелства и съответно, в зависимост от конкретния случай, да приеме, че не са изпълнени като цяло условията за отказ за предаване, обикновената възможност, предвидена в член 4а от същото рамково решение, би се превърнала в същинско задължение, като по този начин и отказът за предаване би се трансформирал от изключение в принципно правило (вж. по аналогия решение от 29 април 2021 г., X (Европейска заповед за арест — *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, т. 47).
- 78 Както подчертава генералният адвокат в точка 115 от представеното заключение, от тази гледна точка изпълняващият съдебен орган може да вземе предвид други обстоятелства, които му позволяват да се увери, че с предаването на заинтересованото лице не се нарушава правото му на защита, и така да пристъпи към предаването му на издаващата държава членка. В това отношение по-специално може да се вземе предвид поведението на заинтересованото лице, и по-специално фактът, че то се е опитало да избегне връчването на изпратената му информация или да избегне всякакъв контакт с адвокатите си (решение от 17 декември 2020 г., *Generalstaatsanwaltschaft Hamburg*, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, т. 51 и 52 и цитираната съдебна практика).
- 79 Второ, Съдът многократно е постановявал, че за изпълнението на европейската заповед за арест не могат да се поставят други условия освен изчерпателно уредените в член 5 от Рамково решение 2002/584 (решение от 14 юли 2022 г., *Procureur général aux cour d'appel d'Angers*, C-168/21, EU:C:2022:558, т. 60 и цитираната съдебна практика).
- 80 Сред посочените в член 5 условия обаче не фигурира поемането на задължението от страна на издаващата държава членка да признае правото на лицето, за което е издадена европейска заповед за арест, на нов съдебен процес в хипотезата на заочното му осъждане в нарушение на неговото право на защита. Следователно правото на съюза не допуска изпълняващият съдебен орган да може да обвърже с подобно условие предаването на лицето, за което е издадена европейска заповед за арест.

- 81 Независимо от това, за да се осигури ефективно сътрудничество по наказателноправни въпроси, изпълняващият съдебен орган трябва да използва пълноценно инструментите, предвидени в член 15 от Рамково решение 2002/584 (вж. в този смисъл решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 132 и цитираната съдебна практика).
- 82 Следователно в зависимост от конкретния случай може да се наложи този орган да потърси, чрез подаване на искане за допълнителна информация по смисъла на член 15, параграф 2 от това рамково решение, уверението на издаващата държава членка, че лицето, за което е издадена европейска заповед за арест, ще бъде уведомено, че съгласно правото на издаващата държава членка ще му бъде предоставено право на нов съдебен процес, в който то ще може да участва, като по този начин ще бъде предоставена възможност за повторно разглеждане на делото по същество, като се вземат предвид новите доказателства, и за отмяна на първоначалния съдебен акт, като се има предвид, че ако издаващата държава членка даде такава гаранция, издаващият съдебен орган би бил задължен да предаде съответното лице в съответствие с член 4а, параграф 1, буква г) от посоченото рамково решение.
- 83 На второ място, от отговора на първия въпрос, посочен в точка 68 от настоящото решение, следва, че съдебният акт, с който се привежда в изпълнение отложеното наказание лишаване от свобода, за целите на чието изпълнение е издадена европейската заповед за арест, не попада в приложното поле на член 4а от Рамково решение 2002/584, поради което обстоятелството, че този съдебен акт е задочно постановен, не може да обоснове отказа на изпълняващия съдебен орган да предаде издирваното лице.
- 84 Освен това, тъй като това обстоятелство не е сред основанията за неизпълнение, които са задължителни или факултативни и са изброени в членове 3 и 4 от това рамково решение, с тези разпоредби също не може да се обоснове този отказ.
- 85 Въпреки това, както по същество подчертава генералният адвокат в точка 126 от представеното заключение, предаването на издирваното лице може по изключение да бъде отказано на основание на член 1, параграф 3 от посоченото рамково решение (вж. в този смисъл решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 72).
- 86 В това отношение обаче е важно да се уточни по-специално, че изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест на основание член 1, параграф 3 от Рамково решение 2002/584 във връзка с член 47 от Хартата само ако разполага, от една страна, с доказателства за наличието на реален риск от нарушение на основното право на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 47, втора алинея от Хартата, поради съществуващи системни или общи недостатъци и от друга страна, ако направи конкретна и точна преценка дали с оглед на личното положение на издирваното лице, на естеството на правонарушението, за което това лице е наказателно преследвано, и на фактическия контекст на издаването на тази европейска заповед за арест има сериозни и потвърдени основания да се счита, че посоченото лице ще бъде изложено на подобен риск, ако бъде предадено на издаващата държава членка (решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 97).
- 87 Запитващата юрисдикция следва да провери дали в конкретния случай са изпълнени изброените в предходната точка условия.

- 88 Накрая, изпълняващият съдебен орган следва да не дава ход на европейска заповед за арест, която не е съобразена с минималните изисквания, от които зависи нейната действителност, сред които са и предвидените в член 1, параграф 1 и в член 8 от Рамково решение 2002/584 (в това отношение вж. решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 69 и 70). В конкретния случай, освен ако запитващата юрисдикция не установи друго, няма данни, от които да може да се предположи, че разглежданите в главното производство европейски заповеди за арест не отговарят на тези минимални изисквания.
- 89 Тъй като Рамково решение 2002/584 изброява изчерпателно основанията, въз основа на които може да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест (вж. в този смисъл решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 73), това рамково решение не допуска изпълняващият съдебен орган да откаже да предаде лице, за което е издадена европейска заповед за арест за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, с мотива че отложеното наказание е било приведено в изпълнение със задочно постановен съдебен акт.
- 90 Освен това, както бе уточнено в точка 80 от настоящото решение, посоченото рамково решение не позволява предаването на издирваното лице да се обвързва от условието дали това лице може да получи в издаващата държава членка съдебно преразглеждане на задочно постановения съдебен акт за привеждане в изпълнение на отложеното наказание лишаване от свобода, за целите на чието изпълнение е издадена заповедта за арест.
- 91 Всъщност това условие не е сред изброените в член 5 от Рамково решение 2002/584, който, както бе припомнено в точка 79 от настоящото решение, посочва изчерпателно условията, с които може да се обвърже изпълнението на европейска заповед за арест.
- 92 От всички изложени съображения следва, че:
- член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че позволява на изпълняващия съдебен орган да откаже да предаде издирваното лице на издаващата държава членка, когато изглежда, че производството, вследствие на което е постановена втората осъдителна присъда срещу посоченото лице, е задочно проведено, освен ако европейската заповед за арест, що се отнася до това производство, не съдържа някое от предвидените в букви а)–г) от тази разпоредба обстоятелства,
 - Рамково решение 2002/584 във връзка с член 47 и член 48, параграф 2 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска изпълняващият съдебен орган да откаже да предаде издирваното лице на издаващата държава членка, с мотива че е задочно проведено производството, вследствие на което е приведено в изпълнение отложеното наказание лишаване от свобода, за целите на чието изпълнение е издадена европейската заповед за арест, или да обвързва предаването на посоченото лице с наличието на гаранция, че в тази държава членка ще му бъде предоставена възможност за повторно разглеждане или за обжалване, което да позволи преразглеждането на съдебния акт, с който е приведено в изпълнение отложеното наказание, или на втората задочна осъдителна присъда, която е от определящо значение за издаването на тази заповед за арест.

По съдебните разноски

- 93 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година във връзка с членове 47 и 48 от Харта на основните права на Европейския съюз,

трябва да се тълкува в смисъл, че:

когато е приведено в изпълнение отложено наказание лишаване от свобода поради постановяване на нова осъдителна присъда, като за целите на изпълнението на това наказание е издадена европейска заповед за арест, тази задочна осъдителна присъда представлява „решение“ по смисъла на тази разпоредба. Това не се отнася за съдебния акт, с който се привежда в изпълнение отложеното наказание.

- 2) Член 4а параграф 1 от Рамково решение 2002/584, изменено с Рамково решение 2009/299,

трябва да се тълкува в смисъл, че:

позволява на изпълняващия съдебен орган да откаже да предаде издирваното лице на издаващата държава членка, когато изглежда, че производството, вследствие на което е постановена втората осъдителна присъда срещу посоченото лице, е задочно проведено, освен ако европейската заповед за арест, що се отнася до това производство, не съдържа някое от предвидените в букви а)–г) от тази разпоредба обстоятелства.

- 3) Рамково решение 2002/584, изменено с Рамково решение 2009/299, във връзка с член 47 и член 48, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз

трябва да се тълкува в смисъл, че:

не допуска изпълняващият съдебен орган да откаже да предаде издирваното лице на издаващата държава членка, с мотива че е задочно проведено производството, вследствие на което е приведено в изпълнение отложеното наказание лишаване от свобода, за целите на чието изпълнение е издадена европейската заповед за арест, или да обвързва предаването на посоченото лице с наличието на гаранция, че в тази държава членка ще му бъде предоставена възможност за повторно разглеждане или за обжалване, което да позволи преразглеждането на съдебния акт, с който е приведено в изпълнение отложеното наказание, или на втората

задочна осъдителна присъда, която е от определящо значение за издаването на тази заповед за арест.

Подписи